ENDYMIONŮV

VZESTUP

DAN SIMMONS

ARGO
TRITON

ARGO

TRITON

ENDYMIONŮV VZESTUP

DAN SIMMONS

ENDYMIONŮV
VZESTUP

DAN SIMMONS

PŘEKLAD
PETR KOTRLE

ARGO
TRITON

Edici Fantastika řídí Martin Šust.

Czech edition © Argo, 2021
Czech edition © Stanislav Juhaňák – Triton, 2021
Copyright © 1997 by Dan Simmons
Translation © Petr Kotrle, 2021
Cover Art © 1997 by Gary Ruddell

ISBN 978-80-257-3359-2 (váz.)
ISBN 978-80-257-3477-3 (e-kniha)

Ukázka elektronické knihy

Tato kniha je věnována **Jacku Vanceovi**, našemu nejlepšímu tvůrci světů. Dále je dedikována památce doktora **Carla Sagana**, vědce, autora a učitele, jenž zformuloval nejušlechtilejší sny lidstva.

PODĚKOVÁNÍ

Autor by rád poděkoval následujícím lidem: Kevinu Kellymu za jeho popis vývoje umělého života z osmdesátibitových tvorečků v knize *Out of Control*; Jeanu-Danielu Brequeovi a Monique Labaillyové za individuální prohlídku pařížských katakomb; Jeffu Orrovi, geniálnímu kyberkovboji, za to, že se neohroženě vydal do kyberprostoru, aby získal zpět asi čtyřicet stran tohoto příběhu, jichž se zmocnilo Technojádro; a svému redaktorovi Tomu Dupreemu za trpělivost, nadšení a společný dobrý vkus, díky němuž si zamiloval *Mystery Science Theater 3000*.

Nejsme něco, co trvá, ale systémy, které se zachovávají.

– Norbert Wiener,
Kybernetika aneb Řízení a sdělování u organismů a strojů

Univerzální příroda vymodeluje z univerzální substance, jako by to byl vosk, kupříkladu sochu koně, a když se rozpadne, použije materiál na strom, následně na člověka a pak na něco jiného; a každá z těchto věcí existuje velice krátkou dobu. Avšak ono rozbití není pro nádobu žádným utrpením, stejně jako nijak, když byla vytvořena.

– Marcus Aurelius, *Hovory k sobě*

Nu, Boží prst je zde, skvoucí vůle ta dovedná,
Původ všech zákonů jejich strůjce, hle, jsoucích již!
A nevím zda, leda v tomto, také dar člověk má,
Že z trojzvuku nezní čtvrtý, však akordu hvězda spíš.

– Robert Browning, *Abt Vogler*
(přeložil Václav Z. J. Pinkava)

Pokud by to, co jsem řekl, nebylo dosti jasné, což, jak se obávám, se může stát, popíchnu [sic] tě tam, kde jsem tento sled úvah započal – a započal jsem jej shledáním, že člověk je formován okolnostmi – a co jiného jsou okolnosti? – než prubířské kameny jeho srdce? A co jiného jsou prubířské kameny? – než důkazy [sic] jeho srdce? – a co jiného jsou důkazy jeho srdce než prostředky k upevnění či změně jeho přirozenosti? A co jiného je tato změněná přirozenost než jeho duše? – a čím byla jeho duše, než přišla na svět a dostalo se jí těchto prověrek, změn a zdokonalení? – Chápání [sic] bez Identity – a jak tato identita vzniká? Skrze médium Srdce? A jak jinak se srdce stane tímto Médiem než ve světě Okolností? – Domnívám se, že spolu s Poezií a Teologií můžeš poděkovat svým Hvězdám, že mé pero nemá dlouhý dech…

– John Keats, *V dopise bratrovi*

ČÁST PRVNÍ

JEDNA

„Papež je mrtev! Ať žije papež!“

Výkřik se rozlehl vatikánským nádvořím San Damaso, kde bylo v papežově bytě právě objeveno tělo Julia XIV., a s ozvěnou se rozlétl i do okolí. Svatý otec zemřel ve spánku. Zpráva se během několika minut rozšířila nesourodým shlukem budov, o němž se stále mluvilo jako o Vatikánském paláci, a s rychlostí požáru elektrického zařízení v prostředí čistého kyslíku pokračovala v postupu státem Vatikán. Zvěst, že papež zemřel, si propálila cestu komplexem vatikánského papežského úřadu, proskočila přeplněnou bránou svaté Anny do Apoštolského paláce a sousedního Paláce vlády a našla tolik naslouchajících uší v bazilice svatého Petra, až se arcibiskup sloužící mši musel otočit, když k němu dolehl nebývalý šum a šepot shromážděných. Poté se spolu s odcházejícími věřícími roznesla z baziliky do početnějších davů na Svatopetrském náměstí, kde zapůsobila na osmdesát až sto tisíc turistů a návštěvníků z řad paxových hodnostářů podobně, jako když se k sobě přirazí kritické množství plutonia a rozpoutá štěpnou reakci.

Jakmile zpráva pronikla hlavní bránou pro vozidla pod Obloukem zvonů, získala rychlost elektronů, vzápětí přeskočila na rychlost světla a nakonec vyrazila z planety Pacem rychlostí Hawkingova pohonu, přesahující šíření světla v násobku tisíců. Podstatně blíž, hned za věkovitými hradbami Vatikánu, se mohutným, potícím se Andělským hradem, kde se hluboko v hoře kamene, jež měla původně sloužit jako Hadriánovo mauzoleum, nacházely kanceláře Svatého oficia inkvizice, rozeznělo vyzvánění telefonů a komlogů. Celé dopoledne bylo slyšet chrastění růženců a šustění naškrobených sutan vatikánských funkcionářů, kteří pospíchali do kanceláří, aby monitorovali svá zašifrovaná síťová spojení a čekali na pokyny shora. V uniformách a implantátech tisícovek paxových úředníků, vojenských velitelů a představitelů zvonily, pípaly a vibrovaly osobní komunikátory. Během třiceti minut se o nálezu papežova mrtvého těla dozvěděly zpravodajské agentury působící na planetě Pacem, které v reakci na

to připravily robotické holokamery, aktivovaly celou škálu soustavových přenosových satelitů, poslaly do vatikánské tiskové kanceláře nejlepší živé reportéry a čekaly. V mezihvězdném společenství, jež církev ovládala téměř absolutně, zpráva čekala nejenom na nezávislé potvrzení, ale na oficiální dosvědčení, že může existovat.

Za dvě hodiny a deset minut po objevu těla papeže Julia XIV. církev jeho úmrtí potvrdila v prohlášení vydaném úřadem vatikánského státního sekretáře, kardinála Lourdusamyho. Nahrané prohlášení bylo během několika sekund odvysíláno do všech rádiových a holovizních přijímačů na rušné planetě Pacem. Miliarda a půl jejích obyvatel, což byli všechno znovuzrození křesťané s kruciformem, většinou zaměstnaní Vatikánem nebo obrovskou civilní, vojenskou či merkantilovou byrokracií paxového státu, přerušila svou činnost a s určitým zájmem naslouchala. Ještě před vydáním oficiálního prohlášení vystartoval z orbitálních základen tucet nových kosmických lodí třídy Archanděl a zamířil do různých částí malé lidské sféry v galaktickém rameni. Pohon, díky němuž byla cesta téměř okamžitá, jejich posádky ihned zabil, avšak zpráva o papežově smrti byla bezpečně uložena v počítačích a zakódovaných transpondérech, aby mohla být doručena více než šedesáti nejvýznamnějším arcidiecézním planetám a hvězdným soustavám. Archandělské kurýrní lodi přivezou několik hlasujících kardinálů zpátky na Pacem, aby stihli volbu, ale většina hlasujících se rozhodne zůstat na domovských planetách – vzdát se smrti, navzdory spolehlivému příslibu vzkříšení – a místo sebe pošle zašifrovaný interaktivní hološtítek obsahující jejich instrukce k volbě dalšího nejvyššího pontifika.

Dalších osmdesát pět paxových plavidel třídy Hawking, většinou bitevních lodí schopných vyvinout vysoká zrychlení, je připraveno dosáhnout relativistických rychlostí a následně skokových konfigurací, přičemž jejich cesta se bude měřit na dny až měsíce a relativní časový dluh dosáhne týdnů až let. Tyto lodě budou čekat v kosmickém prostoru u Pacem patnáct až dvacet standardních dní do volby nového papeže, načež zprávu doručí do zhruba 130 méně významných paxových soustav, na nichž arcibiskupové pečují o další miliardy věřících. Tyto arcidiecézní planety budou mít zase za úkol informovat o papežově smrti, vzkříšení a znovuzvolení podružnější soustavy, odlehlé planety a bezpočet kolonií na Periferii. Poslední flotila čítající více než dvě stovky bezpilotních kurýrních dronů opustila skladovací hangáry na obrovské asteroidové základně Paxu

v soustavě Pacem a jejich poštovní čipy čekaly pouze na oficiální zprávu o znovuzrození a znovuzvolení papeže Julia, než vystartují do Hawkingova prostoru, aby ji doručily složkám paxové flotily, které se daleko za hranicemi paxového prostoru, v obranné sféře nazývané Velká zeď, podílejí na hlídkové službě nebo přímých bojích s Vyvrženci.

Papež Julius zemřel již osmkrát. Pontifikovo srdce bylo slabé a on si je odmítal nechat opravit – ať už operací, nebo nanoplastikou. Zastával přesvědčení, že papež by se měl dožít přirozeného věku a po jeho smrti by měl být zvolen papež nový. Od tohoto názoru ho nijak neodradila skutečnost, že papežem byla osmkrát znovuzvolena tatáž osoba. Již nyní, kdy je tělo papeže Julia připravováno na večerní formální vystavení, než je odvezou do soukromé oživovací kaple za svatým Petrem, kardinálové a jejich náhradníci volbu chystají.

Sixtinskou kapli uzavřeli a připravili na hlasování, které se bude konat za necelé tři týdny. Třiaosmdesáti kardinálům, kteří budou přítomni fyzicky, přivezli starodávné kabinky s nebesy, a těm, již budou hlasovat v zastoupení, nainstalovali holografické projektory a interaktivní dataplánová připojení. Před vysoký oltář postavili stůl pro skrutátory. Na stůl skrutátorů pečlivě položili kartičky, jehly, nitě, schránku, podnos, lněné ubrousky a další věci a vše přikryli větším ubrusem. Stůl pro infirmarie a kontrolory postavili vedle oltáře. Hlavní dveře Sixtinské kaple zamkli, zajistili a utěsnili. Před dveře kaple a neprůstřelné portály oživovací přístavby svatého Petra se postavila komanda švýcarských gardistů v plné bojové výstroji, vybavených nejmodernějšími energetickými zbraněmi.

V souladu se starým protokolem bylo naplánováno, aby volba proběhla nejdřív za patnáct dní a nejpozději za dvacet. Kardinálové, kteří bydleli na Pacem nebo do tří týdnů časového dluhu, zrušili svůj běžný program a přichystali se na konkláve. Všechno ostatní bylo připraveno.

Někteří obézní lidé nesou svou váhu jako slabinu, známku nestřídmosti a lenosti. Jiní obézní lidé přijímají hmotnost důstojně, jako vnější projev své rostoucí moci. Simon Augustino kardinál Lourdusamy patřil do druhé kategorie. Lourdusamy byl obrovský muž, úplná šarlatová hora, když se nastrojil do slavnostního kardinálského roucha. Vypadal na šedesát standardních let a tímto dojmem působil po dobu více než dvou set let svého aktivního života a úspěšného oživování. Lourdusamy měl dvě brady, holou hlavu a tichý bas, který však uměl zesílit v božské hřímání

schopné prostoupit baziliku svatého Petra bez použití audiosoustavy. Ve Vatikánu zůstával ztělesněním zdraví a vitality. Uvnitř církevní hierarchie bylo mnoho takových, kteří Lourdusamymu – tenkrát ještě mladému, podružnému hodnostáři v diplomatickém soukolí Vatikánu – připisovali zásluhy za to, že přivedl ztrápeného, bolestmi sužovaného bývalého hyperionského poutníka, otce Lenara Hoyta, k objevu, jenž zkrotil kruciform a udělal z něj nástroj znovuzrození. Připisovali mu stejně velké zásluhy za to, že vyvedl církev z pokraje zániku, jako právě zesnulému papeži.

Ať už byla v té pověsti pravda kdekoli, první den po devátém skonu Svatého otce v úřadu a pět dní před znovuoživením Jeho Svatosti byl Lourdusamy v dobré kondici. Jako kardinál státní sekretář, předseda výboru pro dohled nad dvanácti svatými kongregacemi a prefekt nejobávanějšího a nejpomýleněji chápaného z těchto úřadů – Svaté kongregace pro nauku víry, nyní po více než tisíciletém mezivládí opět známé jako Svaté oficium obecné inkvizice – byl Lourdusamy nejmocnějším člověkem v kurii. V okamžiku, kdy Jeho Svatost papež Julius XIV. ležel na katafalku v bazilice svatého Petra a jeho tělo čekalo, až bude se soumrakem převezeno do oživovací přístavby, byl Simon Augustino kardinál Lourdusamy zřejmě nejmocnějším člověkem v galaxii.

Kardinálovi tato skutečnost toho rána neunikla.

„Už jsou tady, Lucasi?“ zabručel na muže, jenž byl po dvě stě rušných let jeho pobočníkem a pravou rukou. Monsignor Lucas Oddi svou drobností, vychrtlostí, věkovitým vzhledem a naléhavostí pohybů ostře kontrastoval s obrovským, tělnatým, nestárnoucím a malátným kardinálem Lourdusamym. Jakožto vatikánský státní podtajemník měl Oddi plný titul „zástupce a tajemník pro šifry“, ale běžně byl znám jako „zástupce“. „Šifra“ by se pro vysokého, vyhublého benediktinského administrátora jako přezdívka možná hodilo stejně dobře, neboť ani po dvou set dvaceti letech bezproblémové služby svému pánovi nikdo – dokonce ani samotný Lourdusamy – neměl ponětí o jeho soukromých názorech nebo emocích. Otec Lucas Oddi byl Lourdusamyho pevnou pravou rukou tak dlouho, že ho sekretář kardinál už dávno bral jako pouhé prodloužení vlastní vůle.

„Právě se usadili v nejvnitřnější čekárně,“ odpověděl monsignor Oddi.

Kardinál Lourdusamy přikývl. Už více než tisíc let – od dob dávno před Hidžrou, která lidstvo nasměrovala pryč z umírající Země, ke kolonizaci hvězd – bylo ve Vatikánu zvykem, že se důležitá jednání odehrávala spíš v čekárnách významných hodnostářů než v jejich soukromých

pracovnách. Nejvnitřnější čekárna státního sekretáře kardinála Lourdusamyho byla malá – neměřila víc než pět metrů čtverečních – a nebylo v ní nic než kulatý mramorový stůl bez jakýchkoli komunikačních aparatur, jediné okno, z něhož by se otevíral výhled do venkovní lodžie zdobené úžasnými freskami, kdyby nebylo úplně polarizované, a dva obrazy od génia z třicátého století, Karo-tana – jeden ukazoval Kristovo utrpení v Getsemanské zahradě, druhý papeže Julia (v předpapežské totožnosti otce Lenara Hoyta), jak za bezmocného přihlížení Satana (v podobě Štíra) přijímá od statného, ale androgynně vyhlížejícího archanděla první kruciform.

Čtveřice lidí v čekárně – tři muži a jedna žena – představovala výkonnou radu Pankapitalistické ligy nezávislé katolické mezihvězdné obchodní organizace, běžněji známé jako Pax Mercantilus. Dva z mužů – Helvig Aron a Kennet Hay-Modhino – mohli být otec se synem, podobali se dokonce i decentními, nákladnými dlouhými obleky, drahými konzervativními účesy, lehce biologicky přemodelovanými rysy, které by je na Staré Zemi řadily mezi Severoevropany, a ještě nenápadnějšími červenými špendlíky, jimiž dávali najevo příslušnost k Nejvyššímu vojenskému řádu špitálu svatého Jana z Jeruzaléma, Rhodu a Malty – starému společenství obecně známému jako maltézští rytíři. Třetí muž byl asijského původu a na sobě měl jednoduché bavlněné roucho. Jmenoval se Kenzo Isozaki a byl v tento den – po Simonu Augustinovi kardinálu Lourdusamym – patrně druhým nejmocnějším člověkem v Paxu. Poslední zástupce Pax Mercantilus, žena ve věku padesáti standardních let s pečlivě zastřiženými černými vlasy a ztrhaným obličejem, oblečená do poměrně levného pracovního oděvu z česaného vláknoplastu, byla Anna Pelli Cognaniová, údajná Isozakiho korunní princezna, o níž se říkalo, že byla roky milenkou arcibiskupky z Vektoru Renesance.

Když kardinál Lourdusamy vešel a zaujal místo u stolu, všichni čtyři vstali a zlehka se uklonili. Jediným přihlížejícím byl monsignor Lucas Oddi. Stál opodál stolu, s kostnatýma rukama sepnutýma před sutanou, a přes jeho ramena v černém hábitu si nepočetné shromáždění prohlížel zmučenýma očima Karo-tanův Ježíš Kristus v Getsemanské zahradě.

Pánové Aron a Hay-Modhino přistoupili, aby poklekli a políbili kardinálův prsten se zkoseným safírem, ale pokračování protokolu Lourdusamy odbyl mávnutím ruky, než mohli Kenzo Isozaki nebo žena přijít blíž. Když se pak čtveřice zástupců Pax Mercantilus znovu posadila, kardinál promluvil: „Všichni jsme staří přátelé. Víte, že po dobu dočasné nepřítomnosti